

Силабус курсу

Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань «Цивільна безпека»

Спеціальність «Правоохоронна діяльність»

Рік навчання: III Семестр: VI

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

Кандидат юридичних наук, доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності

Метельський Ігор Дмитрович

Контактна інформація

mdigor@ukr.net, +380960389309

Опис дисципліни

Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння – це навчальна дисципліна, метою якої є формування та систематизація знань про сучасний стан системи забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні.

На сьогодні світовий парк нараховує мільйони одиниць автомобілів. Автомобіль став іншим, іншими стали й умови роботи на ньому. У сучасних умовах автомобілізація розвивається стрімкими темпами. Проблема безпеки руху на дорогах існувала ще в епоху кінного транспорту, а особливо активізувалася з появою механічних транспортних засобів. Уже в 1831р., коли в Лондоні робилися перші спроби перевезення пасажирів на возах з паровими двигунами, стався перший дорожньо-транспортний випадок, при якому віз, об'їжджаючи дітей, що грали на дорозі, врізався в стіну будинку, у результаті чого загинув водій.

Саме тому вивчення дисципліни «Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння» має своїм завданням набуття студентами твердих знань щодо безпечного керування транспортними засобами (ТЗ), знання основ проектування автомобільних доріг, вулиць і їх перехресть, а також вплив тактико-технічних характеристик транспортних засобів і їх зв'язок з елементами активної, пасивної, противарійної, післяварійної та екологічної безпеки, знання та дотримання правил контролю безпеки дорожнього руху при його експлуатації й запобіганні ДТП, знання автотранспортного права і основ надання належної долікарняної медичної

допомоги, відпрацювання в навчанні правильної поведінки водія в небезпечних і критичних ситуаціях з вирішенням задач при використанні сучасних методів навчання, адже майстерність водія полягає в тому, щоб не тільки гідно виходити із критичних ситуацій, а в тому, щоб не допускати їх виникнення. Щодо поліцейських водіїв то фізичне і моральне навантаження на них при роботі є значно більшим, ніж для інших учасників дорожнього руху, бо існуючі транспортні засоби є більш пристосованими для виконання специфічних задач (бойових, учбових, транспортних особливо при здійсненні маршу, у тому числі при переїзді через заражені ділянки).

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Вступ до курсу «Безпека дорожнього руху та контраварійне водіння. Основні поняття курсу»	Ознайомитися із навчальною дисципліною та вивчити основні поняття курсу.	Тести, питання
2 / 2	2. Техніка керування автомобілем	Вивчити види автомобілів за коробкою передач, ознайомитися із технікою керування автомобілем. Вивчити правила переключення передач. Навчитися рушати з місця та «під горку».	Тести, питання
2 / 2	3. Тягові і гальмівні властивості ТЗ. Стійкість, керованість та безпека автомобіля	Ознайомитися із властивостями автомобіля. Зрозуміти такі поняття як стійкість, керованість, безпека автомобіля. Розрізняти види безпеки автомобіля.	Тести, питання, кейси
2 / 2	4. Основні прийоми водіння.	Вивчити основні прийоми водіння автомобіля. Ознайомитися та зрозуміти загальні поняття та положення Правил дорожнього руху.	Тести, питання, практичні вправи
2 / 2	5. Прийоми керування автомобілем.	Закріпити та запам'ятати основні прийоми керування транспортним засобом. Вивчити права і обов'язки деяких учасників дорожнього руху.	Тести, питання, практичні вправи
2 / 2	6. Складні та особливі умови руху. Чинники дорожньо-транспортних пригод та заходи профілактики.	Вивчити поняття та види ДТП. Визначити основні заходи профілактики ДТП. Дослідити рух транспортних засобів зі спецсигналами.	Тести, питання, практичні вправи
2 / 2	7. Стійкість автомобіля у динаміці.	Вивчити поняття та ознаки стійкості автомобіля. Навчитися протистояти заносу та перекиданню автомобіля.	Тести, питання, практичні вправи
2 / 2	8. Регулювання дорожнього руху.	Ознайомитися із основними засобами та способами регулювання дорожнього руху. Навчитися правильно проїжджати регульовані та нерегульовані перехрестя.	Тести, питання, кейси

2 / 2	9. Безпечний обгін.	Вивчити основні правила безпечного обгону. Запам'ятати правила водіння ТЗ на підвищених швидкостях. Навчитися правильно виконувати обгін.	Тести, питання, кейси
2 / 2	10. Швидкість руху ТЗ.	Вивчити та запам'ятати основні вимоги до швидкості різних видів ТЗ у різних місцевостях. Вміти кваліфікувати порушення, пов'язані з порушенням швидкісного режиму.	Тести, питання, кейси
/ 2	11. Експлуатаційні властивості автомобіля.	Дослідити основні положення про гальмування ТЗ, встановити особливості зупиночного та гальмівного шляху. Вивчити правила законної зупинки та стоянки.	Тести, питання, кейси
2 / 2	12. Дорожні умови та особливості керування автомобілем у складних дорожніх умовах.	Вивчити особливості автомобільних доріг України. Навчитися користуватися зовнішніми світловими приладами. Засвоїти особливості руху ТЗ вночі.	Тести, питання, практичні вправи
2 / 2	13. Загальні положення про дорожньо-транспортну пригоду. Дії патрульного при прибутті на місце дорожньо-транспортної пригоди. Огляд місця дорожньо-транспортної пригоди. Визначення зони відповідальності поліцейського при прибутті на місце дорожньо-транспортної пригоди.	Навчитися кваліфікувати дорожньо-транспортні пригоди та малювати схему ДТП.	Тести, питання, кейси
4 / 4	14. Огляд на стан сп'яніння. Принцип роботи та призначення алкотестера	Вивчити основні принципи роботи алкотестера та навчитися проводити огляд на стан сп'яніння.	Тести, питання, кейси

Літературні джерела

1. [Конституція України від 28.06.1996 року з останніми змінами //](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80) Електронна версія <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Закон України «Про Національну гвардію України». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 17, ст.594. {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 2581-VIII від 02.10.2018, ВВР, 2018, № 46, ст.371}. Електронна версія <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18>
3. Закон України «Про Національну поліцію». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379. {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 160-IX від 03.10.2019, ВВР, 2019, № 47, ст.313}. Електронна версія <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
4. Закон України «Про дорожній рух». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 31, ст.338. {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 2754-VIII від 11.07.2019, ВВР, 2019, № 32, ст.125}. Електронна версія <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12>
5. Постанова Кабінету міністрів України №1306 від 10.10.2001 «Про Правила дорожнього руху». Електронна версія <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-%D0%BF>

6. Порядок підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 20.05.2009 № 487. Електронна версія <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487-2009-%D0%BF>
7. Порядок державної акредитації закладів, що проводять підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів та атестації їх спеціалістів. Затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 20.05.2009 № 490. Електронна версія <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/490-2009-%D0%BF>
8. Типова навчальна програма підготовки та перепідготовки водіїв транспортних засобів, яка затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2010 № 229. Електронна версія <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/229-2010-%D0%BF>
9. Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції: наказ МВС і МОЗ від 09.11.2015 № 1452/735 // Офіційний вісник України від 13.11.2015 — 2015 р., № 88, стор. 217
10. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: наказ МВС України від 06.11.2015 № 1376 // Офіційний вісник України від 22.12.2015 — 2015 р., № 99, стор. 201.
11. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: наказ МВС України від 07.11.2015 № 1395 // Офіційний вісник України від 13.11.2015 — 2015 р., № 88, стор. 176
12. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для працівників міліції / І.В. Власенко, М.О. Чміль; за заг. ред. І.К. Шаши. – Х.: ХНУВС, 2012. – 288 с.
13. Охорона праці в діяльності ОВС: Підручник / О.М. Бандурка, І.К. Шаша, І.В. Власенко, П.М. Бортнічук. – Х.: НУВС, 2003. – 336 с.
14. Нестеренко В.Б. Дорожньо-транспортна пригода (на укр. та рос. мові). - К., 2010. – 104 с.
15. Гузь Л.Є. Дорожньо-транспортні пригоди. - Х., 2009. – 568 с.
16. Козар Д. Поняття та сутність безпеки дорожнього руху. Підприємництво, господарство і право, 2019, Вип. 12. С. 176-180.
17. Степанов О.В. Сучасні причини виникнення проблем безпеки дорожнього руху. Вісник ХНАДУ, 2015, Вип. 68. С. 118-122.
18. Про схвалення Транспортної стратегії України на період до 2020 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2010 року № 2174 р.
19. Глобальний план здійснення Десятиліття дій з безпеки дорожнього руху на 2010-2020 роки / Генеральна Асамблея ООН, березень 2010 року, реж. доступу: http://www.who.int/roadsafety/decade_of_action/plan/plan_russian.ua.
20. Автомобільний транспорт в Україні. Нормативна база. – К.: КНТ, АТІКА, 2004. – 504 с.
21. Кашканов А.А., Грисюк О.Г., Безпека руху автомобільного транспорту. Навчальний посібник. – Вінниця: ВНТУ, 2005. – 177 с.
22. Метельський І.Д. "Практичні аспекти підвищення безпеки дорожнього руху на території Тернопільської області". Державна політика у сфері убезпечення дорожнього руху: теорія, законодавство, практика : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 5 листоп. 2021 р.) :електрон. наук. вид. / [уклад.: А. В. Калініна] ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В.В. Сташиса НАПрН України. – Харків : Право, 2021. – С. 72-75.134 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн

тестування (наприклад, програма Kahoot).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-7) – обговорення кейсів , виконання практичних вправ	20
Модуль 2 (теми 8-14) – обговорення кейсів , виконання практичних вправ	20
Модуль № 3 письмова робота - КПІЗ (комплексна практичне індивідуальне завдання), виконання практичних вправ	20
Екзамен (теми 1-14) – тести, завдання, кейси, виконання практичних вправ	40

Критерії рейтингового оцінювання

Форми контролю	Вагові коефіцієнти	Відвідування та конспекти лекцій	Поточне опитування	Завдання для індивідуальної роботи	Виконання тестових завдань	Підсумкова робота (модульна, ректорська, екзамен) КПІЗ,
Модуль № 1	20 %	10 балів	10 балів	20 балів	10 балів	50 балів Модульна робота (письмова робота - 2 питання в білеті по 15 балів, виконання практичного завдання – 20 балів або робота в MOODLE - 10 тестів по 5 балів
Модуль № 2 (ректорська контрольна)	20 %	10 балів	10 балів	20 балів	10 балів	50 балів Модульна робота (письмова робота - 2 питання в білеті по 15 балів, виконання практичного завдання – 20 балів або робота в MOODLE - 10 тестів по 5 балів
Модуль № 3 (КПІЗ)	20 %	-	25 балів	25 балів	-	КПІЗ - 50 балів Теоретична складова – 25 балів: Актуальність, оригінальність, реалізація мети, практичне застосування, стилістика викладу, обсяг та структура та оформлення роботи,

						бібліографія. Виконання практичної вправи – 25 балів
Модуль № 4 (екзамен)	40 %	-	-	-	-	100 балів (письмова робота : 2 питання в білеті (по 25 балів) або робота в MOODLE: 25 тестів (по 4 бали) + 2 практичних завдання (по 25 балів)

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом